

דברי אלוקים חיים מב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בנינוס לקראת הבחירות בארה"ק
בראשות גדולי ומאודי ישראל

ב' דר"ח מרחשוון ה'תשפ"ג עיה"ק ירושלים ת"ו

*

א

כבוד האדמו"רים מרנן ורבנן ורבותי

עומדים אנו לקראת הבחירות כאן בארץ הקודש, ולצערנו נראה שיש רפיון בידיעת חשיבות וצורך העניין הזה, וכמו שנראה לעינים שבבחירות האחרונות ירד מספר המצביעים לרשימת החרדים ויראי ה', ונתאספנו כאן על מנת לחזק את הציבור ולהבין אל נכון מדברי חז"ל הקדושים, גודל החוב המוטל בעניין זה על כל יחיד ויחיד.

דהרי התורה הקדושה היא 'תורת חיים'. שאין תורתנו כשאר תורות האומות חלילה אשר גם לשיטתם מלמדות המה את האדם רק האיך לזכות לו לעולם הבא ולגן עדן, אך תורתנו הקדושה היא תורת חיים, המלמדת אותנו אורחות חיים בעולם הזה, האיך לחיות ואיך להתנהג בכל מצב ועניין הבא לקראתנו, וליכא מידי דלא רמיזא באורייתא, וממילא שומה עלינו לבאר היטב מדברי חז"ל צורך השעה המוטל עלינו בעת הזאת.

דהנה בפסוקי השירה של דבורה הנביאה נאמר (שופטים ה): 'אורו מרוז אמר מלאך ה' אורו ארור יושביה, כי לא באו לעזרת ה', לעזרת ה' בגבורים'. ופירש רש"י שם: 'אמר מלאך ה' - אמר ברק בשליחותו של הקדוש ברוך הוא, יושביה - היושבים בארבע אמות שלו, בארבע מאות שפורי שמתיה ברק למרוז', ע"כ.

כלומר, שבא ברק בשליחותו של הקב"ה, והטיל חרם על 'מרוז' על שלא בא לעזרת ה' בגיבורים, וכשהטיל עליו השמתא הכריז עליו זאת בארבע מאות שופרות.

ועוד כתב רש"י שם: 'לעזרת ה' - כביכול, שמי שהוא עוזר את ישראל, כעוזר את השכינה', עכ"ל.

הרי מפורש כאן גודל החיוב לעזור לבני ישראל מחד, ומאידיך גיסא רח"ל העונש שמגיע למי שמשמט עצמו מזה.

ומקור הדברים הוא במדרש תנחומא (פרשת בשלח ס"י טז) על פסוק זה: "כל הקם כנגד ישראל, כאילו קם כנגד שכינה. וכן הוא אומר 'אורו ארור יושביה, כי לא באו לעזרת ה' - וכי הוא צריך עזרת אחרים, והוא אומר ועושה, ושלח סנחריב מלאך ולא הרגם, אלא נשף בהם ויבשו. אלא ללמדך, שכל העוזר את - ישראל כאלו עוזר את השכינה" ע"כ.

ומבואר מזה גודל החשיבות לבוא לעזרת ישראל מחד, וגודל הפגם והעונש בעת שאין באים לעזרת ישראל, אשר כמבואר במדרש היא עזרה לכביכול יתברך שמו, עד שנענש 'מרוז' בשמתא וריחוק בארבע מאה שופרות.

וכידוע מה שייסד הבעש"ט הקדוש כי התורה הקדושה היא נצחיית, וכל הכתוב בה הוא שייך ונוגע לדורות עולם, וגם עניין זה של העונש למי שאינו בא לעזרת ה', הוא גם כן עניין נצחי, רח"ל.

וכן איתא עוד במדרש (תנחומא משפטים ב): 'ואלה המשפטים זה שאמר הכתוב 'מלך במשפט יעמיד ארץ ואיש תרומות יהרסנה', מלכה של תורה במשפט שהוא עושה מעמיד את הארץ, ואיש תרומות יהרסנה, אם משים אדם עצמו כתרומה הזו שמושלכת בזויות הבית ואומר מה לי בטורח הציבור מה לי בדיניהם מה לי לשמוע קולם, שלום עליך נפשי, הרי זה מחריב את העולם'.

ומזנה בלשון הפסוק 'איש תרומות', ב' עניינים המהרסים ומונעים את עזרת ישראל, דיש 'איש תרומות' מלשון התרוממות וגאווה שחושב בדעתו שהוא מבין יותר טוב וכו', ולכן נמנע מלעשות את מה שמוטל עליו על פי דעת תורה. וכן יש 'איש תרומות' שהוא חושב בדעתו שאינו יכול לפעול מאומה, ומה יעילו מעשיו 'כתרומה הזו שמושלכת בזויות הבית', ואומר מה

לי בטורח הציבור מה לי בדיניהם מה לי לשמוע קולם, שלום עליך נפשי וזה וגם זה הוא חורבן העולם.

ובתנא דבי אליהו רבה (פרק כ') נאמר: 'יצא חתן מחדרו וכלה מחופתה, זה הנשיא ואב בית דין. מכאן אמרו, אפילו חכם כמשה רבינו וחסיד כאהרן, לא יאמר: הואיל ואני יושב במנוחה בביתי, שלום עלי נפשי, אלא יצא ויכנוס עם הציבור בצער. ועליהם הוא אומר 'יצא חתן מחדרו וכלה מחופתה', ע"כ.

ומבואר מכל דברי חז"ל אלו שהבאנו מה הוא החיוב המוטל על כל אחד ואחד בעת כזאת, ו'אפילו חכם כמשה רבינו וחסיד כאהרן', בעת אשר הציבור מתאסף כאחד כנגד העומדים עלינו לכלותינו, אין לו פטור מלעשות בטובת הציבור. ובעת כזאת מי שאינו עוזר את ישראל, ואומר שלום עלי נפשי מה לי בטורח הציבור וכו', אינו אלא טועה, ורח"ל מתקלל ומגודה בארבע מאות שופרי רח"ל. ומובן ממילא כי מרובה מידה טובה כמה שכר טוב זוכים בעת שבאים לעזרת ה' בגבורים, ומסייעים בידי העוסקים במלאכה, ועושים כל אשר ביכולתם לטובת הציבור, ולהעמדת הדת על תילה.

ב

והנה יש בקרב הציבור מתחכמים, אשר טענתם בפיהם להמנע ומלהשתמט לבוא לעזרת ה' בגבורים, ואומרים וכי מה כבר יפעל קולי הבודד, להשפיע על כל הציבור כולו.

אך צריכים לדעת מאמר חז"ל בגמרא בקידושין (מ): 'תנו רבנן לעולם יראה אדם עצמו כאילו חציו חייב וחציו זכאי, עשה מצוה אחת אשריו שהכריע עצמו לכף זכות עבר עבירה אחת אוי לו שהכריע את עצמו לכף חובה שנאמר וחוטא אחד יאבד טובה הרבה בשביל חטא יחידי שחטא אובד ממנו טובות הרבה. ר' אלעזר בר' שמעון אומר לפי שהעולם נידון אחר רובו והיחיד נידון אחר רובו עשה מצוה אחת אשריו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות עבר עבירה אחת אוי לו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף חובה שנאמר וחוטא אחד כו' בשביל חטא יחידי שעשה זה אבד ממנו ומכל העולם טובה הרבה'.

הרי מבואר היטב שכל מעשה יחיד ויחיד יכול לשנות ולהכריע את העולם כולו לטובה או חלילה להיפך, ומי יודע עד היכן יגיעו מעשיו, ועד כמה יכולים המה לשנות את העולם כולו לטובה. ועל כן חוב הוא על כל אחד להוסיף מעשיו, בזה משפיע הוא על כל הכלל. ולכן אין לחשוב חשבונות אלו ולמעט מחשיבות מעשה היחיד.

ולבאר יותר הדבר, על פי דברי הגמרא בשבת (צב:) בשניים שעשו מלאכה יחדיו, שבדרך כלל הם פטורים, אך אם 'זה אינו יכול וזה אינו יכול - רבי יהודה ורבי מאיר מחייבים', היינו שכיון שכל אחד נצרך להשני על מנת שתתקיים המלאכה כראוי, נמצא שהמלאכה מתייחסת כולה אל שניהם בשוה.

וכן מבואר בספר אהבת חסד לבעל ה'חפץ חיים', שמצוה שנעשית בכח הרבים, אזי כל אחד ואחד מהם, נחשב לו כאילו הוא עשה את כל המצוה כולה, אף שהוא נתן בזה רק חלק קטן, אך מכל מקום מבלעדי נתינתו לא היו יכולים לקיים את המצוה בשלימות כפי שנתקיימה.

וז"ל: 'ואעורר בכאן להראות לפני הכל מה יפה כח החברה הקדושה [-של גמ"ח כספים] הזו שהיא יפה מסתם מצות גמ"ח שהאדם עושה לפרקים לעצמו מחמת כמה טעמים, א' כי אינו דומה מרובים העושים את המצוה למועטים העושים את המצוה כמו שאחז"ל. ואף שמחמת שהם מרובים לא בא מעותיו בסך כל הלואה כ"א מעט אעפ"כ נראה פשוט שהקב"ה יחשוב לכל א' כאלו הוא לבדו היה הגומל חסד כיון שבלאו מיעוט המעות שלו לא היה העני יכול להשיג המבוקש שלו וכו'. [ושם בהג"ה: הג"ה וכו' מה דאמרינן בשבת (דף ג') העושה את כולה ולא העושה את מקצתה ואעפ"כ אם זה אינו יכול לבדו לישא את המשא וזה אינו יכול פסק המשנה בדף צ"ב ע"ב דחייב והטעם דזה לא נקרא מקצת מלאכה כיון דבלאו ידידה לא היה נשלם המלאכה מתחשב כאלו הוא לבדו עשה כל המלאכה]. עכ"ל.

ובגמרא ברכות ריש פרק תפילת השחר (כו:): אמרו חז"ל: 'מעוות לא יוכל לתקון, וחסרון לא יוכל להימנות' (קהלת א ט"ו), מעוות לא יוכל לתקון וכו' וחסרון לא יוכל להימנות - זה שנמנו חביריו לדבר מצוה ולא נמנה עמהם, ע"כ.

זכתב על זה הצ"ח: 'ונראה דיש לדקדק בסיפא דברייתא, דקאמר 'שנמנו חביריו לדבר מצוה והוא לא נמנה עמהם', ומלת עמהם הוא מיותר, והוה ליה

למימר 'שנמנו חביריו לדבר מצוה והוא לא נמנה', ומדקאמר 'עמהם' משמע שגם הוא עשה מצוה זו לבדו, אבל לא נמנה 'עמהם', שאינו דומה למרובים שעושים מצוה, ליחיד שעושה מצוה. ואמנם הא ודאי דעושה מצוה ביחדי, שיש לו שכר המצוה, אלא שלא כל כך כאלו המרובים, ולכן קורא לזה 'חסרון', שחסר לו קצת מן השכר ולא כולו'.

זמבואר מדברי קדשו שבאם חלילה משתמטים מעזרה לישראל, ומחובת היחיד אל הציבור ולא עושים עם הציבור ובכח הציבור ובזכות הציבור, אזי זה מעוות שאי אפשר לתקן, ורק עם הכלל והרבים שמצטרפים אפשר לתקן ולפעול ולעשות.

ויוצא מדברי הצ"ח והחפץ חיים שהבאנו, שכל יחיד ויחיד מהרבים העושים את המצוה יחדיו, עושה את מצוות הרבים כולם, ונחשב לו כל מעשה מצוה כולה, כיון שבזה נשלם עשייתה. ועל כן אין לאף יחיד להשטט מזה, ולזלזל בחשיבות מעשיו היחידים, וכנתבאר.

ג

גם יש וטענה בפיהם כי אין נציגי הציבור פועלים די בעת שבתם שם, וממילא אין כל סיבה להצביע עבורם, וגם טענות אלו בכוחם להחליש החיוב בזה. והנה כי אף אמנם שאין זה כלל אמת וכפי שידעני בעצמי, ונציגי הציבור משתדלים לפעול עבור הכלל, מכל מקום גם לשיטתם יש תשובה גדולה.

ויבואר הדבר על פי מעשה ששמעתי פעם מאיזה רב אחד גדול בתורה שהיה דר באחת העיירות, והיה לו הרבה סנדקאות מתושבי עירו, ובכל זאת היה עני מרוד. ושאלו אותו הלא איתא ברמ"א שסנדקאות מעשרת, ואיה אם כן עשירותו, ענה להם בחכמה: ומי יודע איך היה המצב בלא כל הסנדקאות שקבלתי, הלא היה יכול להיות יותר גרוע...

וכן הוא הדבר הזה, דאף לשיטתם שאין הם פועלים ועושים כדבעי מכל מקום הלא המצב היה יכול להיות הרבה יותר גרוע, ומי יודע מה היו גוזרים עלינו במדינה כזאת שמלכות הרשעה שונאים בה את השי"ת ואת תורתו, ואנשי זדון כל העת מטרתם לעקור הדת בארץ ישראל ומחפשים להצר

רגליהם של יראי ה', מבלי שנציגי הציבור החרדים שצועקים בשם ה' היו יושבים שם, ולכן אין מקום להמנע מלהשתתף ולהצביע ולבוא בזה לעזרת ה' בגבורים, וכמו שנתבאר. ואם ח"ו תקום ממשלת זדון הלא הם רוצים להחריב את כל היקר והקדוש, ולכן אנו חייבים שיהיה שם נציגי יראי ה'. וכמבואר כל יחיד צריך לדעת את גודל חשיבות מעשיו היחידים עבור הכלל.

השי"ת יעזור שיצא מכאן חיזוק לרבים ויחידים ונוכל להשפיע שיהיה רצון לעזור ולעשות שיהיה שליחים חרדים המדברים בשם ה' ודואגים שהיהדות החרדית יהיה לה קיום, והשי"ת יעזרנו שנזכה כבר אל הקיום של ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

נכתב ע"י הרב אברהם רוטנברג הי"ו